

VITA MARINA

Zeebiologische documentatie

Verschijnt maandelijks

25e jaargang nr. 5 - mei 1975

INHOUD: 8 bladzijden

TWEEKLEPPIGEN pag. 83—86

VELDWERK pag. 83—84

VARIA MARITIMA pag. 295—296

OUDE JAARGANGEN

Wederom en nog wel zo kort na onze vorige waarschuwing zijn enige jaargangen van Vita Marina uitverkocht. Dit maal betreft het de jaargangen 1968 en 1970. Verkrijgbaar zijn dus thans nog uitsluitend de jaargangen 1966, 1967, 1972, 1973 en 1974. En ook van deze jaargangen is het aantal niet onuitputtelijk! Van 1966 en 1967 is nog slechts een twintigtal voorradig. Eventueel zullen de bestellingen van deze jaargangen in volgorde van binnenkomst worden afgehandeld. Teleurstellingen zijn dus niet uitgesloten.

JAARVERSLAG CARMABI

Zoals ieder jaar hebben wij ook nu weer het jaarverslag van het Caraïbisch Marien Biologisch Instituut — kortweg genoemd het Carmabi — ontvangen. Het verslag getuigt ook dit maal van een levendige activiteit in en rond het instituut, waar vele wetenschapsmensen hun onderzoeken verrichten. Het jaarverslag is vrijwel geheel gewijd aan de resultaten van het grote koraalrif-project, dat vele facetten van de koraalfauna zelf alsmede van de omringende mariene fauna en flora omvat. Vele uit Nederland afkomstige biologen deden hun onderzoeken ingepast in het grote onderzoek.

Voor geïnteresseerden kunnen wij mededelen, dat dit jaarverslag gratis wordt toegezonden en kan worden aangevraagd bij Carmabi, Postbus 2090, Curaçao.

ENKELE SPAANSE VONDSTEN

Het zijn maar enkele simpele opmerkingen die ik in deze rubriek kwijt wil. Zij willen de verzamelaars slechts opmerkzaam maken op een verscholen vindplaats, een meevallertje en een weinig gehoorde gastheer.

Achtereenvolgens kwam ik in het bezit van een kolonie forse zeepokken, 3-5 cm groot, gevist in de wateren van de Costa del Sol, Spanje. Het waren oude, dode exemplaren, want zij misten alle de afsluitende kalkplaten (scutum en tergum). Binnen in de zeepokken hadden zich aan de wanden exemplaren van *Arca tetragona* Poli vastgesponnen. Meestal 1 exemplaar per zeepok.

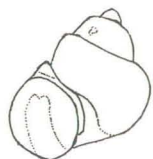
Zij waren van verschillende grootte (ouderdom). *Arca tetragona* Poli is geen uitermate zeldzame soort, maar toch moeilijk te bemachtigen. Hij leeft vrij diep (tot 200 m) en komt door zijn vastgesponnen leefwijze, dus zeer moeilijk op de kust.

Een meevallertje was een mooi exemplaar van *Xenophora crisa* (Koenig), weliswaar niet levend, maar bewoond door een kleine heremietkreeft. *Xenophora* — de schelpenverzamelaar onder de mollusken — is ook een zeldzamere verschijning, leeft in het sublittoraal en kan ook alleen uit de netten van bodemvissers bemachtigd worden.

In een poeltje, waarvan één van de wanden door een grote steen met vrij glad oppervlak gevormd werd, zaten vele exemplaren van *Vermetus granulatus* Grav. Door de gladde ondergrond was een aantal onbeschadigd te verzamelen. De soort is solitair, dus niet kolonievormend aan het substraat vastgehecht. Tenslotte vond ik in een flink groot exemplaar van *Anomia ephippium* L. een erwtekrabbetje, *Pinnotheres pisum* (L.) (Vita Marina, Geleedpotigen, pag. 13), dat als commensaal in de schelp leeft. Hij komt in verschillende andere tweeklep-

pige weekdieren voor, zoals *Pinna*, *Cardium*, *Mactra* enz. maar in een paardezadel, *Anomina ephippium* L., had ik hem nog nooit gevonden. Alle vondsten behalve de *Vermetus* werden in een vissersnet aangetroffen.

B. E.

LINKSGEWONDEN ALIKRUIK

Op 1 maart 1975 bezocht ik enkele brakwatergebieden rond de Oosterschelde. De westelijkste van de twee inlagen west van Zierikzee leverde de verrassende vondst op van een linksgewonden alikruik, *Littorina saxatilis tenebrosa* (Montagu), 3 mm hoog en 2½ mm breed. Helaas is het exemplaar beschadigd in de laatste winding zoals op de tekening te zien is.

Han Raven

BIJ UW STICHTING VERKRIJGBAAR

- ① Herdruk Fossielenatlas (De fossiele schelpen van de Nederlandse stranden en zeegaten).
f 7.50 franco thuis.
- ② Marien biologische publicatie no. 1: Suggesties voor een smaakvol verzorgde collectie. (Overdruk Vita Marina uit jaargangen 1971 en 1972).
f 3.50 franco thuis; f 2.50 afgehaald.
- ③ Oude jaargangen Vita Marina.
1966 en 1967 f 10.—; 1972 en 1973 f 12.50; 1974 f 15.—; alles per jaargang franco thuis.

Bestellingen van het gewenste door storting of overschrijving op postrekening 60 61 00 ten name van de Stichting Biologia Maritima te Den Haag.

VAN DE VLOEDLIJN

De jeugd in Noordwijk toont blijkbaar grote activiteit op het strand. In februari j.l. schreef Anita Philipsen, dat bij Noordwijk de laatste tijd nogal wat wadslakjes, *Peringia ulvae* (Pennant) aanspoelden. Tevoren had zij ook al een losse klep van de pholade, *Pholas dactylus* L., en op 8 februari 1974 een weliswaar niet geheel gave parelmoerneut, *Nucula nucleus* (L.) aangetroffen. Twee van haar vriendjes hebben, eveneens aan het Noordwijkse strand, ieder een spoelhoren, *Acteon tornatilis* (L.), gevonden. Hieruit blijkt in ieder geval, dat het nog steeds de moeite waard is onze kust met een bezoek te vereren.

Eveneens, maar al langer geleden, in juli 1973 heeft ook Liesbeth van Leeuwen een linkerklep van een pholade ter grootte van 80 bij 32 mm gevonden en wel op Terschelling, ergens tussen km-palen 10 en 20. Dit schrijft ons eerst thans Ben van As, Asserweg 12 te De Bilt, die aan deze mededeling meteen de vraag vastknoopt of er verzamelaars zijn die inheemse schelpsoorten te ruil hebben. Ben wil dan graag ruilen.

Overigens naar aanleiding van deze vondstmeldingen toch een algemene opmerking. Opvallend is dikwijls de onvolledigheid van de vondstgegevens, die ons bereiken. Dit doet vrezen, dat men ook voor de eigen verzameling niet altijd even zorgvuldig te werk gaat, hoewel het allemaal toch niet zoveel extra moeite kost. Met een blocnootje of een aantekenboekje en een potlood is het vrij eenvoudig al ter plaatse enige aantekeningen te maken over de juiste vindplaats en andere omstandigheden, welke van belang zijn. Voortaan zullen we dan ook in deze rubriek alleen die meldingen opnemen, die zijn voorzien van zo nauwkeurig mogelijke vondstgegevens. Alleen dan kunnen die meldingen ook voor later betekenis hebben.